

Comisia pentru constituționalitate

Nr. LXVIII/772/04.03.2025

Către

Biroul permanent al Senatului

Biroul permanent, în ședința din 24 februarie 2025, a analizat scrisoarea Curții Constituționale, prin care solicită punctul de vedere al Biroului permanent asupra sesizării de neconstituționalitate a Hotărârii Senatului nr. 5/2025 privind structura serviciilor Senatului, formulate de Grupul parlamentar S.O.S. România, de Grupul parlamentar al Alianței pentru Unirea Românilor și de Grupul parlamentar Partidul Oamenilor Tineri din Senat, și a hotărât transmiterea acesteia la Comisia pentru constituționalitate, pentru formularea proiectului-punct de vedere al Biroului permanent, până la data de 7 martie a.c., ținând seama de faptul că dezbaterile Curții Constituționale vor avea loc la data de 27 martie 2025.

În ședința din 4 martie 2025, membrii Comisiei pentru constituționalitate au analizat sesizarea formulată de Grupul parlamentar S.O.S. România, de Grupul parlamentar al Alianței pentru Unirea Românilor și de Grupul parlamentar Partidul Oamenilor Tineri din Senat.

În cadrul dezbaterilor au fost prezentate mai multe puncte de vedere formulate de către doamna senator Cerva Nadia-Cosmina, domnul senator Niculescu-Țâgârlaș Cristian-Augustin și domnul senator Rujan Ion-Cristinel care, supuse votului, nu au întrunit numărul necesar de voturi pentru a putea fi transmis Biroului permanent.

În consecință, în lipsa unei opinii majoritare, Comisia pentru constituționalitate nu a formulat și nu poate înainta proiectul ***Punctului de vedere referitor la sesizarea formulată de Grupul parlamentar S.O.S. România, de Grupul parlamentar al Alianței pentru Unirea Românilor și de Grupul parlamentar Partidul Oamenilor Tineri din Senat referitoare la neconstituționalitatea Hotărârii Senatului nr. 5/2025 privind structura serviciilor Senatului.***

În anexă se regăsesc punctele de vedere respinse de comisie.

Președinte,
Senator Nadia-Cosmina CERVA

Secretar,
Senator Corneliu NEGRU

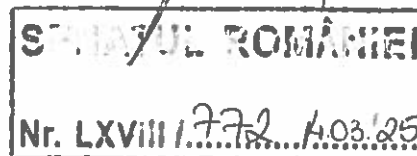
București, 4 martie 2025

Senator

CRISTIAN - AUGUSTIN

NICULESCU - TÂMBULEA

PROIECT

PUNCT DE VEDERE

**referitor la sesizarea de neconstituționalitate a Hotărârii Senatului nr. 5/2025
privind structura serviciilor Senatului**

(Dosar nr. 641L2/2025)

În temeiul dispozițiilor art. 146 lit. l) din Constituția României, republicată, coroborate cu cele ale art. 27 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, un număr de 30 de senatori aparținând Grupului parlamentar al S.O.S. România, Grupului parlamentar al P.O.T., Grupului parlamentar al A.U.R., precum și senatori neafiliați grupurilor parlamentare, au înaintat Curții Constituționale o sesizare de neconstituționalitate a Hotărârii Senatului nr. 5/2025 privind structura serviciilor Senatului.

Prin sesizarea menționată, autorii acesteia susțin că Hotărârea Senatului nr. 5/2025 încalcă prevederile art. 1 alin. (3), art. 1 alin. (5), art. 16 alin. (1) și (2), precum și art. 41 alin. (1) din Constituția României.

În opinia noastră, motivele de neconstituționalitate menționate sunt neîntemeiate pentru argumentele expuse în cele ce urmează.

1. Cu privire la situația de fapt și de drept

Principiul autonomiei parlamentare, rezultat din interpretarea coroborată a normelor constituționale de la art. 61 și art. 64, garantează Parlamentului plenitudinea de acțiune și decizie în conformitate cu Constituția, acesta având mai multe componente¹.

¹ Constituția României, Comentariu pe articole, Ediția 3, Editura C.H.BECK, București 2022, pg. 561

Subliniem faptul că în cauza dedusă controlului Curții Constituționale devin incidente prevederile constituționale ale art. 64 alin. (1) teza a doua privitoare la *principiul autonomiei parlamentare în componenta sa financiară* referitoare la cheltuieli. Potrivit art. 64 alin. (1) teza a doua din Constituție „*Resursele financiare ale Camerelor sunt prevăzute în bugetele aprobate de acestea.*”. Este de precizat și faptul că, așa cum reiese din jurisprudența Curții Constituționale, veniturile necesare funcționării Camerelor Parlamentului depind de alocările bugetare realizate prin legile bugetare anuale².

Astfel, Curtea Constituțională, prin Decizia nr. 664/2005, a statuat că deși Camerele sunt autonome din punct de vedere financiar, în stabilirea propriilor bugete trebuie să aibă în vedere posibilitățile financiare în construcția bugetului de stat. Totodată, instanța de contencios constituțional a stabilit că cele două Camere ale Parlamentului își aprobă bugetele proprii, cu consultarea Guvernului, singurul în măsură să cunoască posibilele venituri în formarea bugetului de stat, să facă evaluările de venituri și cheltuieli bugetare și să propună autorității legiuitoare o dimensionare corespunzătoare a cheltuielilor, pe categorii de destinații absolut necesare, în spiritul colaborării între autoritățile publice.

Având în vedere că bugetele Camerelor Parlamentului sunt cuprinse în bugetul de stat, legea bugetului de stat fiind exclusiv de sorginte guvernamentală, Ministerul Finanțelor a transmis Senatului României, în data de 16 ianuarie 2025, o adresă, înregistrată la Cabinetul ministrului cu nr. 53257, prin care se solicită elaborarea proiectului de buget și anexele la acesta pentru anul 2025, precum și estimările pentru anii 2026-2028 și transmiterea acestora până la data de 21 ianuarie a.c, fiind necesară încadrarea în limita de cheltuieli aferentă anului 2025, comunicată de către Ministerul Finanțelor, cu mențiunea de a nu fi majorate cheltuielile de personal și cele cu bunuri și servicii.

Astfel, luând în considerare sumele alocate prin proiecția bugetară comunicată de Guvernul României prin Ministerul Finanțelor raportat la necesarul de resurse financiare aferente anului 2025 s-a impus necesitatea unei reșezări bugetare concretizată prin unele măsuri de reorganizare la nivelul instituției și de reducere a anumitor cheltuieli bugetare.

² A se vedea Decizia nr. 664/2005 cu privire la constituționalitatea Legii bugetului de stat pe anul 2006 și Decizia Curții Constituționale nr. 1 009 din 7 iulie 2009 privind constituționalitatea dispozițiilor art. 89 alin. (1), (3) și (8), precum și ale art. 114 și 115 din Regulamentul Senatului

Prin Hotărârea nr. 4/03.02.2025 Senatul și-a aprobat bugetul pe anul 2025. Potrivit Raportului de prezentare a proiectului de buget al Senatului României pe anul 2025, parte integrantă din Memorandumul intern cu tema: *Prezentarea proiectului de buget al Senatului României pe anul 2025*, înregistrat cu nr. 108/01.02.2025, aprobat în ședința Biroului permanent al Senatului din data de 3 februarie 2025, *Proiectul de buget al Senatului României pentru anul 2025*, necesar îndeplinirii atribuțiilor și responsabilităților stabilite prin actele de organizare și funcționare, prezintă o diminuare de 28.39% față de bugetul inițial aprobat pentru anul 2024.

Totodată, luând în considerare solicitările Ministerului Finanțelor, Biroul permanent al Senatului României a aprobat, în ședința din data de 21.01.2025, Memorandumul intern, înregistrat cu nr. 52/21.01.2025, cu tema: *Măsuri pentru reorganizarea activității Senatului României și reducerea cheltuielilor bugetare*, care cuprinde atât motivele care au impus luarea de măsuri, cât și linii directoare pentru implementarea acestora, respectiv modalitățile prin care urmează să se realizeze reducerea cheltuielilor cu salariile și a consumului de carburant. Astfel, se menționează că necesitatea luării unor astfel de măsuri a fost determinată de „contextul bugetar actual care determină limitarea cheltuielilor publice”.

Prin conținutul Memorandumului intern înregistrat cu nr. 52/21.01.2025 se stabilește faptul că reorganizarea structurilor Senatului se va face prin desființarea unor posturi de execuție, având un număr mai mic de structuri și, implicit, un număr mai mic de funcții de conducere, vizând desființarea unor posturi de secretari generali adjuncți, a unor direcții generale, direcți, servicii și birouri, astfel încât personalul Senatului să fie reîncadrat în noua structură organizatorică prevăzută în Anexa 2 la Memorandum.

Precizăm că, Memorandumul intern, înregistrat cu nr. 52/21.01.2025, cu tema: *Măsuri pentru reorganizarea activității Senatului României și reducerea cheltuielilor bugetare*, aprobat de Biroul permanent în data de 21.01.2025, reprezintă un plan general de măsuri, prin care se reduc cheltuielile bugetare al Senatului, și care, după aprobare, a presupus implementarea măsurilor menționate prin adoptarea a diferite acte succesive de competența plenului Senatului sau a Biroului permanent, conform prevederilor regulamentare și legale, astfel:

A. Hotărârea Biroului permanent nr. 2/21.01.2025 pentru aprobarea Normativului privind dotarea cu autovehicule și cotele lunare de carburanți.

B. Hotărârea Biroului permanent nr. 4/2025 privind aplicarea art. I din Legea nr. 10 din 4 ianuarie 2023, prin care s-a stabilit acordarea sporului pentru funcția de coordonator de activitate doar la nivelul secretariatelor grupurilor parlamentare.

C. Hotărârea Senatului nr. 5/2025 *privind structura serviciilor Senatului* - prin Memorandumul intern, înregistrat cu nr. 112/01.02.2025, având ca temă: *Noua structură organizatorică a serviciilor Senatului*, Biroul permanent al Senatului României a aprobat înscrierea noii structuri a serviciilor Senatului împreună cu *proiectul de hotărâre*, pe ordinea de zi a plenului Senatului. Menționăm că Memorandumul intern asigură fundamentarea Hotărârii Senatului nr. 5/2025, în vederea transpunerii măsurilor aprobate în data de 21.01.2025 referitoare la noua structură organizatorică, în condițiile respectării principiilor aprobate anterior.

În vederea implementării măsurilor aprobate prin Memorandum, Senatul a adoptat *Hotărârea nr. 5/2025 privind structura serviciilor Senatului*, care cuprinde mai multe etape procedurale, respectiv:

- aprobarea statului de funcții care, potrivit prevederilor art. 35 alin. (1) lit. o) din *Regulamentul Senatului, republicat, aprobat prin Hotărârea Senatului nr. 28/2005*, este aprobat de Biroul permanent al Senatului la propunerea secretarului general;

- reîncadrarea personalului de către secretarul general se va face în termen de 60 de zile de la aprobarea statului de funcții, în limita numărului de posturi aprobat;

- reîncadrarea în funcțiile de execuție se va realiza în limita numărului de posturi aprobat prin statul de funcții, pe baza verificării competenței profesionale prin examen, potrivit unei proceduri aprobate de Biroul permanent.

E. Hotărârea Biroului permanent nr. 8/2025 pentru aprobarea *Metodologiei privind modalitatea de reorganizare a activității aparatului de specialitate al Senatului României*, adoptată în temeiul art. 5 alin. (2) din Hotărârea Senatului nr. 5/2025. În cuprinsul *Metodologiei* aprobate se prevede modalitatea de punere în aplicare a prevederilor Hotărârii Senatului nr. 5/2025, precum și a Memorandumului intern cu tema: *Măsuri pentru reorganizarea activității Senatului României și reducerea cheltuielilor bugetare*, înregistrat cu nr. 52/21.01.2025, aprobat în ședința Biroului permanent al Senatului din data de 21 ianuarie 2025, cu modificările și completările ulterioare.

Se stabilesc, astfel, condițiile de reîncadrare a funcționarilor publici parlamentari/personalului contractual în noile funcții publice/contractuale sau, după caz, în noile compartimente. De asemenea, sunt stabilite procedurile de organizare și desfășurare a examenului de testare profesională, precum și a examenului de departajare, respectiv *Procedura de organizare și desfășurare a examenului de testare profesională în vederea aplicării prevederilor Legii nr. 7/2006 privind statutul funcționarului public parlamentar, republicată, cu modificările și completările ulterioare* (prevăzută în Anexa nr. 5 la Metodologie) și *Procedura de organizare și desfășurare a examenului de testare profesională pentru personalul contractual din cadrul aparatului de specialitate al Senatului României ale căror posturi au fost supuse reorganizării* (prevăzută în Anexa nr. 6 la Metodologie).

Față de cele menționate, apreciem că motivele de neconstituționalitate invocate de autorii sesizării, vizând pretinsa încălcare a art. 1 alin. (3) și (5), art. 16 alin.(1) și (2) și a art. 41 alin. (1) din Constituție, nu pot fi reținute, aceste exigențe constituționale fiind respectate.

2. În ceea ce privește criticile referitoare la nerespectarea art. 1 alin. (3) și alin. (5) din Constituție, învederăm din jurisprudența relevantă în materie a Curții Constituționale și următoarele:

Curtea Constituțională a statuat pe cale jurisprudențială că „trăsătura esențială a statului de drept o constituie supremația Constituției și obligativitatea respectării legii³”.

Tot instanța constituțională, în Decizia nr. 22/2004⁴, a statuat că „Statul de drept asigură supremația Constituției, corelarea tuturor legilor și tuturor actelor normative cu aceasta”.

Totodată, în Decizia Curții Constituționale nr. 783/2012⁵, Curtea reține că încălcarea legii are drept consecință imediată nesocotirea art. 1 alin. (5) din Constituție, care prevede că respectarea legilor este obligatorie. Încălcarea acestei

³ Considerentul 1 din Decizia Curții Constituționale nr. 234/2001 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 305 și 312 din Codul de procedură civilă

⁴ referitoare la respingerea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 26 alin. 3 din Legea nr. 112/1995 pentru reglementarea situației juridice a unor imobile cu destinația de locuințe, trecute în proprietatea statului

⁵ referitoare la admiterea sesizării de neconstituționalitate a Hotărârii Parlamentului României nr. 28/2012 privind desemnarea membrilor Consiliului de administrație al Societății Române de Televiziune

obligații constituționale atrage implicit afectarea principiului statului de drept, consacrat prin art. 1 alin. (3) din Constituție.⁶

Autorii sesizării deduse controlului de constituționalitate susțin că Hotărârea nr.5/2025 încalcă prevederile art.1 alin. (5) din Legea fundamentală, potrivit căreia, în România, respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie. Este vorba de acele prevederi de a căror respectare depind claritatea exprimării normative și a conținutului juridic al normei de drept adoptate de emitentul actului normativ, precizia reglementărilor și, în final, predictibilitatea actului normativ în ansamblul său.

Din analiza conținutul Hotărârii nr. 5/2025, se poate observa că aceasta este redactată într-un limbaj juridic precis și accesibil, fără ambiguități și termeni vagi, prezentând claritate în exprimare. Structura actului normativ este logică ceea ce facilitează înțelegerea și aplicarea prevederilor sale.

În plus, hotărârea supusă controlului de constituționalitate include dispoziții care asigură o implementare coerentă și previzibilă a noilor reglementări, respectând exigențele normative ale Legii nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Aceste măsuri contribuie la predictibilitatea și stabilitatea cadrului reglementat, permițând destinatarilor actului să-și adapteze conduita în mod corespunzător noilor reglementări.

Prin urmare, apreciem că Hotărârea Senatului nr. 5/2025 nu prezintă vicii de neconstituționalitate în raport cu art. 1 alin. (3) și alin. (5) din Constituție, autorii sesizării invocând în mod formal încălcarea acestor dispoziții fără a argumenta în mod concret relevanța constituțională.⁷

3. Cu privire la încălcarea prevederilor art. 16 alin. (1) din Constituția României

Autorii sesizării susțin că Hotărârea Senatului nr. 5/2025 a fost adoptată cu încălcarea *principiului egalității în fața legii*, restructurarea Senatului României nerealizându-se într-un mod care protejează drepturile și interesele tuturor

⁶ Considerentul 6.3.

⁷ Decizia Curții Constituționale nr. 59/2022 referitoare la respingerea sesizării de neconstituționalitate a Hotărârii Senatului nr. 1/2022 privind validarea unui membru interimar al Consiliului Superior al Magistraturii

angajaților implicați, pe baza unor criterii neclare și potențial discriminatorii, încălcând art. 16 alin. (1) și (2) din Constituția României.

În opinia noastră, Hotărârea Senatului nr. 5/2025 a fost adoptată cu respectarea *principiului egalității în drepturi*, instituind o egalitate de șanse tuturor persoanelor din cadrul structurilor în care reorganizarea se face prin desființarea unor posturi, precum și din cadrul structurilor în care reorganizarea se face prin comasarea unor structuri și desființarea unor posturi, așa cum este menționat la art. 5 alin. (2) din hotărâre, respectiv *„reîncadrarea în funcțiile de execuție se va realiza în limita numărului de posturi aprobat prin statul de funcții, pe baza verificării competenței profesionale prin examen, potrivit unei proceduri aprobate de Biroul permanent. Persoanele care sunt declarate admise în urma examenului sunt reîncadrate în noile funcții, iar persoanele care sunt declarate respinse sunt eliberate din funcție, cu respectarea dreptului de preaviz.”*

Prin urmare, pentru aceeași categorie de persoane, persoane care au calitatea de angajat al Senatului, este instituit același drept, și anume de a susține examen prin care sunt testate competențele profesionale. Așa cum se prevede în Hotărârea Senatului nr. 5/2025, procedura desfășurării examenului este aprobată de Biroul permanent. În acest sens a fost elaborată Metodologia privind modalitatea de reorganizare a activității aparatului de specialitate al Senatului României în cadrul căreia sunt descrise procedurile de organizare și desfășurare a examenului de testare profesională, precum și a examenului de departajare.

Cu titlu particular, menționăm că procedurile amintite mai sus, prin măsurile dispuse în conținutul lor, respectă drepturile persoanelor cu handicap.

4. Cu privire la încălcarea prevederilor art. 41 alin. (1) din Constituția României

Autorii sesizării invocă faptul că Hotărârea nr.5/2025 a fost votată fără o dezbateră adecvată și fără consultarea reprezentanților sindicatelor și angajaților.

În data de 20 ianuarie 2025, a avut loc o întâlnire la cabinetul Președintelui Senatului pe tema reorganizării instituției și a reducerii unor cheltuieli, cu reprezentanții instituției și cu reprezentanții Sindicatului Funcționarilor Publici din Senatul României, Sindicatul Personalului Contractual din Senatul României și Sindicatul Șoferilor din Senatul României.

Astfel, criticile invocate sunt neîntemeiate, neprecizându-se normele legale încălcate și situația de fapt care ar fi neconformă cu legislația.

Cu privire la pretinsa încălcare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019 *privind Codul administrativ* și, implicit, a Legii nr. 296/2023 *privind unele măsuri fiscal-bugetare pentru asigurarea sustenabilității financiare a României pe termen lung*, referitor la birouri, ca elemente ale structurii organizatorice, sunt de menționat unele clarificări privind modalitatea în care trebuie înțeleasă interpretarea acestei din urmă legi.

Menționăm că la nivelul Camerelor Parlamentului a fost aprobat în luna decembrie 2023 un Memorandum⁸ cu *Tema: Măsuri în aplicarea prevederilor Legii nr. 296/2023 privind unele măsuri fiscal-bugetare pentru asigurarea sustenabilității financiare a României pe termen lung*⁹.

Astfel, potrivit acestui Memorandum, „În ceea ce privește aplicabilitatea prevederilor legale referitoare la structurile organizatorice ale Serviciilor Camerei Deputaților și Serviciilor Senatului, este necesară abordarea unitară a acestora prin raportare la prevederile Legii nr. 7/2006 privind statutul funcționarului public parlamentar, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, având în vedere prevederile Legii nr. 7/2006, respectiv prevederile art. 380 alin. (1) lit. a), alin. (4) lit. a) și b), art. 381 - 382 din O.U.G. nr. 57/2019 privind Codul administrativ, structurilor în care este încadrat personal contractual din cadrul serviciilor Senatului și ale Camerei Deputaților i se vor aplica prevederile art. XXI din Legea nr. 296/2023, funcționarul public parlamentar beneficiind de prevederile legii speciale, respectiv de art. 3 și art. 5 alin. (2) din Legea nr. 7/2006.

În vederea implementării prevederilor legale menționate propunem aplicarea prevederilor Legii nr. 296/2023 pentru structurile în care este încadrat personal contractual în ambele Camere ale Parlamentului prin:

- desființarea funcției contractuale de șef birou;
- modificarea numărului de posturi de execuție necesare constituirii structurilor contractuale aferente cu respectarea normativului de personal necesar pentru a constitui un serviciu (10 posturi în subordine), direcție (20 de posturi în subordine), direcție generală/departament (35 de posturi în subordine). ”

Așadar, apreciem că prevederile ale Legii nr. 296/2023, nu au fost golite de conținut ci, dimpotrivă, așa cum s-a arătat, prin măsurile întreprinse prin

⁸ Înregistrat la Camera Deputaților cu nr. 2/12474/11.12.2023 și la Senat cu nr. XXXV/6169/11.12.2023

⁹ publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 977 din 27 octombrie 2023

memorandum, instituțiile au dat importanța ce se cuvine legii, aplicând-o în toate exigențele sale.

5. Totodată, semnatarii sesizării susțin la pct. II din sesizare faptul că titlul Hotărârii Senatului nr. 5/2025, respectiv *Hotărâre privind structura serviciilor Senatului* - este greșit „deoarece structura Senatului nu cuprinde numai servicii, ea include și direcții, direcții generale, astfel încât, în mod corect ar fi trebuit ca titlul hotărârii să fie hotărâre privind structura organizatorică a Senatului.”

Cu privire la această critică, învederăm faptul că potrivit prevederilor art. 35 alin. (1) lit. m) din Regulamentul Senatului, republicat, Biroul permanent al Senatului supune aprobării Senatului structura serviciilor acestuia. Precizăm și faptul că sensul noțiunii de „servicii” este acela de activități ale structurilor Senatului.

În urma criticilor de neconstituționalitate aduse Hotărârii Senatului nr. 5/2025, Biroul permanent al Senatului consideră că sesizarea trimisă Curții Constituționale de către senatori aparținând grupurilor parlamentare ale S.O.S. România, P.O.T., A.U.R., precum și senatori neafiliați grupurilor parlamentare este lipsită de temei în raport cu obiecțiile formulate și, în consecință, cere instanței de contencios constituțional să o respingă.

p. PREȘEDINTELE SENATULUI

MIRCEA ABRUDEAN

*Acest punct de vedere este asumat
prin semnătura de către:*

Niculescu Tăgălaru Cristin

9

04.03.2025

PUNCT DE VEDERE

asupra sesizării formulate de Grupul parlamentar S.O.S. România, de Grupul parlamentar al Alianței pentru Unirea Românilor și de Grupul parlamentar Partidul Oamenilor Tineri din Senat privind neconstituționalitatea Hotărârii Senatului nr. 5/2025 privind structura serviciilor Senatului

În temeiul art. 35 alin. (1) lit. s) din Regulamentul Senatului, republicat, și al art. 27 alin. (3) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, Comisia pentru constituționalitate a fost sesizată de către Biroul permanent al Senatului, prin adresa nr. 276 din data de 26 februarie 2025, cu solicitarea Curții Constituționale nr. 1892 din 20 februarie 2025, în Dosarul nr. 641L2/2025, solicitare înregistrată la Senatul României cu nr. 1110 din 20.02.2025, privind elaborarea unui punct de vedere asupra sesizării formulate de Grupul parlamentar S.O.S. România, de Grupul parlamentar al Alianței pentru Unirea Românilor și de Grupul parlamentar Partidul Oamenilor Tineri din Senat privind neconstituționalitatea Hotărârii Senatului nr. 5/2025 privind structura serviciilor Senatului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 100 din 3 februarie 2025.

Sesizarea Grupului parlamentar S.O.S. România, Grupului parlamentar al Alianței pentru Unirea Românilor și al Grupului parlamentar Partidul Oamenilor Tineri din Senat a fost formulată în temeiul **art. 146 lit. I) din Constituția României**, republicată (*"Curtea Constituțională are următoarele atribuții: lit. I) îndeplinește și alte atribuții prevăzute de legea organică a Curții"*) și al **art. 27 alin. (1) din Legea nr. 47/1992** privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale (*"Curtea Constituțională se pronunță asupra constituționalității regulamentelor Parlamentului, a hotărârilor plenului Camerei Deputaților, a hotărârilor plenului Senatului și a hotărârilor plenului celor două Camere reunite ale Parlamentului, la sesizarea unuia dintre președinții celor două Camere, a unui grup parlamentar sau a unui număr de cel puțin 50 de deputați sau de cel puțin 25 de senatori"*).

Analizând motivele sesizării formulate de Grupul parlamentar S.O.S. România, de Grupul parlamentar al Alianței pentru Unirea Românilor și de Grupul parlamentar Partidul Oamenilor Tineri din Senat privind neconstituționalitatea Hotărârii Senatului nr. 5/2025, formulăm prezentul

Punct de vedere:

În jurisprudența sa, Curtea Constituțională a statuat în mod constant, referitor la dreptul Curții Constituționale de a cenzura hotărârile Parlamentului, că: „pot fi supuse controlului de constituționalitate numai **hotărârile Parlamentului**, adoptate după conferirea noii competențe, **hotărâri care afectează valori, reguli și principii constituționale sau, după caz, organizarea și funcționarea autorităților și instituțiilor**

de rang constituțional" (de exemplu Decizia nr. 53/25 ianuarie 2011, Decizia nr. 54/25 ianuarie 2011, Decizia nr. 307/28 martie 2012, Decizia nr. 783/26 septembrie 2012 etc.)

Parlamentul este o autoritate fundamentală a statului, reglementată de prevederile art.61 – art.68 din Constituția României, cuprinse în secțiunea a 1-a din cap. I al Titlului III - Autoritățile publice.

Potrivit art.64 alin.(1) teza a I-a din Constituție, organizarea și funcționarea fiecărei Camere se stabilesc prin regulament propriu.

Autorii sesizării susțin că Hotărârea Senatului nr. 5/2025 *privind structura serviciilor Senatului* contravine prevederilor constituționale ale art. 1 alin. (5), art. 16 alin. (1) și (2) și art.41 alin. (4) în condițiile în care adoptarea acesteia se întemeiază pe încălcarea drepturilor fundamentale ale personalului din aparatul tehnic al acestei Camere și a etapelor procedurale ale reorganizării autorității, prevăzute de dispozițiile legale, în materie, în vigoare, precum și de cele regulamentare.

I. Argumente cu privire la încălcarea art.41 alin. (1), (4) și (5) și art.47 din Constituția României

Potrivit art.370 alin.(3) lit.a) din Codul administrativ, printre activitățile cu caracter special care implică exercitarea prerogativelor de putere publică sunt "activitățile de specialitate necesare realizării prerogativelor constituționale ale Parlamentului". Astfel, în temeiul alin.(3) al aceluiași articol, pot beneficia de statute speciale funcționarii publici care îndeplinesc activități în cadrul structurilor de specialitate ale Parlamentului României.

În conformitate cu art.4 din Legea nr.7/2006 *privind statutul funcționarului public parlamentar*, republicată, cu modificările și completările ulterioare, funcția publică parlamentară este o funcție publică specifică de carieră în exercitarea căreia funcționarul public parlamentar se bucură de stabilitate și își desfășoară activitatea cu respectarea principiilor legalității, imparțialității, obiectivității, al subordonării ierarhice, precum și al neutralității politice.

Formarea "funcționarilor de carieră" este un proces de dezvoltare continuă menită să le îmbunătățească abilitățile și cunoștințele specifice, autoritățile și instituțiile publice având obligația să asigure resursele necesare pentru dezvoltarea acestora.

Potrivit art.33 alin. (3) din Legea nr.7/2006, funcționarul public parlamentar se bucură de stabilitate, de egalitate de șanse și de tratament la numirea și promovarea în funcție, precum și la accesul la formele de pregătire profesională.

Stabilitatea reprezintă un principiu fundamental care asigură continuitatea administrației publice și permite funcționarilor să-și exercite atribuțiile fără teamă de abuzuri administrative și influențe politice. Este o garanție în virtutea căreia funcționarilor li s-au instituit incompatibilități cu orice alte funcții, cu o singură excepție, pe întreg parcursul anilor de formare a carierei, astfel încât a-i trimite acum pe cei care se află în "prag de pensionare", mai având 2—5 ani până la încetarea de drept a funcției să exercite altă activitate contravine dispozițiilor constituționale ale art.41 și 47.

Astfel, prin hotărârea supusă controlului de constituționalitate, personalul aflat în prag de pensionare ajunge să fie obligat să ocupe alte posturi sau să părăsească instituția, încălcându-se astfel principiul stabilității și ignorându-se incompatibilitățile specifice funcției de funcționar public parlamentar. Aceasta contravine art. 41 din Constituție și art. 47 privind protecția persoanelor și asigurarea unui trai decent.

În concluzie, susținem că forțarea unor funcționari publici parlamentari să părăsească Senatul ori să accepte schimbări substanțiale ale fișei postului, contravine obligației statului (implicit a autorităților publice) de a asigura un standard minim de protecție socială, îndeosebi celor cu vechime mare sau aflate în situații de vulnerabilitate socio-economică.

II. Cu privire la încălcarea art. 1 alin. (5), art. 16 alin. (1) și (2) din Constituție

Calitatea de funcționar public parlamentar, potrivit art.9 din Legea nr.7/2006, este incompatibilă cu orice altă funcție publică, cu excepția funcțiilor și activităților didactice din învățământul superior, cercetare științifică și creație literar-artistică, precum și cu excepția funcțiilor exercitate în domenii de activitate din sectorul privat, care nu sunt în legătură directă sau **indirectă** cu atribuțiile exercitate ca funcționar public parlamentar, potrivit fișei postului. Aceștia nu pot cumula funcția publică cu alte activități care ar putea influența obiectivitatea și imparțialitatea în îndeplinirea atribuțiilor lor.

Conform art. 4 alin. (2) coroborat cu art. 9 din Legea nr. 7/2006, funcționarul public parlamentar se bucură de stabilitate în condiții de imparțialitate, obiectivitate și neutralitate politică, iar **legea trebuie să se aplice în mod nediscriminatoriu** tuturor celor care dețin această calitate. Însă, în Senat există două categorii de funcționari publici parlamentari încadrați pe perioadă nedeterminată: unii au fost încadrați fără concurs, iar alții au promovat examene și concursuri pentru a accede, au fost susținute, de-a lungul timpului, chiar examene de "reconfirmare" sau "reîncadrare" (cum au fost denumite). În plus, ulterior, mulți dintre funcționarii publici parlamentari au susținut examene pentru a avansa din aceste funcții. A impune tuturor acestora, în mod nediferențiat, participarea la o nouă procedură de concurs în cadrul reorganizării contravine principiului egalității în fața legii, consacrat de Legea nr. 7/2006, creând o situație inechitabilă care nu ține seama de modul distinct în care fiecare categorie a dobândit calitatea de funcționar public parlamentar. În speță, discriminarea mai atrage o trăsătură, și anume aceea a semnului inechității, cum pot concura pentru același post două persoane aflate la poluri opuse, una la început, încadrat de o lună de zile, 2 ani, iar cealaltă la sfârșitul carierei, cu o întreagă experiență acumulată de 20-25 ani.

Măsurile de reorganizare a serviciilor Senatului prevăzute în memorandumul intern adoptat de Biroul permanent în ședința din 21 ianuarie a.c. au fost propuse de președintele Senatului fără ca acestea să fie întemeiate pe o analiză aprofundată a fiecărei structuri în parte atât cu privire la activitate, cât și la personalul tehnic al acestora. Ulterior, în data de 1 februarie 2025, Secretarul general al Senatului a supus aprobării Biroului permanent un memorandum privind structura organizatorică a serviciilor Senatului.

În lumina principiului ierarhiei actelor normative, consacrat de Constituția României și de jurisprudența Curții Constituționale, o dispoziție legală, în vigoare, nu poate fi anulată, modificată ori înlăturată printr-un act inferior, precum un memorandum sau o hotărâre a Biroului permanent.

În speță, concedierile riscă să se realizeze preferențial sau pe criterii ascunse (ex. simpla „redimensionare” numerică fără o analiză individualizată a competențelor și atribuțiilor posturilor), din moment ce nu a existat transparență ori un dialog între angajator și personal cu referire la procedurile reorganizării prin concursuri/examene ce, pe baza unor criterii, vor fi ținute la anumite structuri.

În acest sens, semnalăm că nu s-a asigurat caracterul transparent și legal al procedurii de reorganizare, lipsind consultările cu organizațiile sindicale/structurile reprezentative și analiza fundamentată a impactului asupra funcționarilor publici parlamentari.

Conform Legii nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă, actele normative și administrative se adoptă cu motivare clară și analiză de impact. Or, Memorandumul nu prezintă o evaluare reală a consecințelor asupra activității legislative și asupra drepturilor personalului.

Curtea Constituțională a reținut, în jurisprudența sa, că ”prin reglementarea normelor de tehnică legislativă legiuitorul a impus o serie de criterii obligatorii pentru adoptarea oricărui act normativ, a căror respectare este necesară pentru a asigura sistematizarea, unificarea și coordonarea legislației, precum și conținutul și forma juridică adecvate pentru fiecare act normativ. Astfel, respectarea acestor norme concură la asigurarea unei legislații care respectă principiul securității raporturilor juridice, având claritatea și previzibilitatea necesară”. S-a reținut, prin aceeași jurisprudență, că ”o dispoziție legală trebuie să fie precisă, neechivocă, să instituie norme clare, previzibile și accesibile a căror aplicare să nu permită arbitrarul sau abuzul, precum și că norma juridică trebuie să reglementeze în mod unitar și uniform și să stabilească cerințe minimale aplicabile tuturor destinatarilor săi”.

Curtea a mai reținut, ”în privința hotărârilor care prin obiectul lor vizează organizarea și funcționarea autorităților și instituțiilor de rang constituțional, că norma de referință, în cadrul controlului de constituționalitate exercitat, poate fi atât o dispoziție de rang constituțional, cât și una infraconstituțională, ținând cont de dispozițiile art. 1 alin. (5) din Constituție. O atare orientare a Curții este dată de domeniul de maximă importanță în care intervin aceste hotărâri - autorități și instituții de rang constituțional -, astfel încât și protecția constituțională oferită autorităților sau instituțiilor fundamentale ale statului trebuie să fie una în consecință. Prin urmare, hotărârile plenului Camerei Deputaților, plenului Senatului și plenului celor două Camere reunite ale Parlamentului care vizează organizarea și funcționarea autorităților și instituțiilor de rang constituțional pot fi supuse controlului de constituționalitate, chiar dacă actul normativ pretins încălcat are valoare infraconstituțională.”

Deși reorganizarea internă este o competență legitimă a Senatului, aceasta trebuie să respecte principiul proporționalității și să nu aducă atingere drepturilor fundamentale ale personalului: protecția la locul de muncă, protecția socială, neutralitatea și stabilitatea carierei.

De altfel, în jurisprudența sa, Curtea Constituțională a reținut că autonomia regulamentară de care beneficiază cele două Camere ale Parlamentului, în temeiul dispozițiilor constituționale prevăzute de art. 64 alin. (1), le dă dreptul acestora de a dispune cu privire la propria organizare și la procedurile de desfășurare a lucrărilor parlamentare, însă atunci când aceste măsuri administrative afectează principii și drepturi constituționale, Curtea are jurisdicție să constate încălcarea art. 47 coroborat cu art. 41 din Constituție. Rămâne de competența exclusivă a Curții să aprecieze dacă aceste vicii de procedură și fond sunt suficient de grave pentru a fi considerate încălcări constituționale.

Având în vedere jurisprudența instanței de contencios constituțional, prevederile constituționale și legale citate, precum și argumentele formulate de autorii sesizării, considerăm că Hotărârea Senatului nr. 5/2025 a fost adoptată cu încălcarea prevederilor constituționale (art. 1 alin. (5), art. 16 alin. (1)-(2), art. 41, art. 47) și ale Legii nr. 7/2006 privind statutul funcționarilor publici parlamentari, raportat la inexistența unei baze procedurale și a unei motivări temeinice pentru reorganizare.

În considerarea tuturor argumentelor expuse, **solicităm Curții Constituționale să constate că sesizarea** formulată de Grupul parlamentar S.O.S. România, de Grupul parlamentar al Alianței pentru Unirea Românilor și de Grupul parlamentar Partidul Oamenilor Tineri din Senat împotriva Hotărârii Senatului nr. 5/2025 privind structura serviciilor Senatului **este întemeiată și, pe cale de consecință, să admită excepția de neconstituționalitate și să declare neconstituțională Hotărârea Senatului nr. 5/2025.**

Senator Nadia-Cosmina Cerva

PUNCT DE VEDERE

asupra sesizării formulate de privind neconstituționalitatea Hotărârii Senatului nr. 5/2025 privind structura serviciilor Senatului

În temeiul art. 35 alin. (1) lit. s) din Regulamentul Senatului, republicat, cu modificările și completările ulterioare, și al art. 27 alin. (3) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, **Comisia juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări și Comisia pentru constituționalitate** au fost sesizate de către Biroul permanent al Senatului, prin adresa nr. 276 din data de 26 februarie 2025, cu solicitarea Curții Constituționale nr. 897 din 17 februarie 2025, înregistrată la Senatul României cu nr. 1110 din 20 februarie 2025 privind elaborarea unui punct de vedere asupra sesizării formulate de Grupul parlamentar S.O.S. România și de Grupul parlamentar Partidul Oamenilor Tineri din Senat cu privire la neconstituționalitatea Hotărârii Senatului nr. 5/2025 privind structura serviciilor Senatului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 100 din 3 februarie 2025.

Sesizarea grupurilor parlamentare a fost formulată în temeiul **art. 146 lit. l) din Constituția României**, republicată (*"Curtea Constituțională are următoarele atribuții: lit. l) îndeplinește și alte atribuții prevăzute de legea organică a Curții"*) și al **art. 27 alin. (1) din Legea nr. 47/1992** privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale (*"Curtea Constituțională se pronunță asupra constituționalității regulamentelor Parlamentului, a hotărârilor plenului Camerei Deputaților, a hotărârilor plenului Senatului și a hotărârilor plenului celor două Camere reunite ale Parlamentului, la sesizarea unuia dintre președinții celor două Camere, a unui grup parlamentar sau a unui număr de cel puțin 50 de deputați sau de cel puțin 25 de senatori"*).

Analizând motivele sesizării formulate de grupurile parlamentare privind neconstituționalitatea Hotărârii Senatului nr. 5/2025, formulăm prezentul punct de vedere:

I. Situația de fapt

În ședința din data de 3 februarie 2025, Plenul Senatului a adoptat hotărârea privind structura serviciilor Senatului. Anterior, în data de 21 ianuarie 2025, Biroul permanent al Senatului a adoptat Memorandumul intern cu tema: Măsuri pentru reorganizarea activității Senatului României și reducerea cheltuielilor bugetare.

Acest demers are la bază atât motive de dinamică instituțională, cât și motive economice. Structura organizatorică a fost aprobată printr-o hotărâre din 2013, în urmă cu 12 ani. Hotărârea Senatului nr. 8/2013 nu mai reflecta cu acuratețe funcțiile necesare desfășurării unei activități parlamentare eficiente.

Contextul economic, evoluția în timp a organizării interne instituționale care au determinat apariția de noi activități, desfășurarea unor activități în on-line au condus la actualizarea structurilor astfel încât să reducă și să eficientizeze alocarea resurselor financiare bugetare prin reorganizarea structurii organizatorice a Senatului și reducerea anumitor cheltuieli bugetare.

Cu privire la primul argument care privește titlul actului normativ, conform art. 41, alin. (1) din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative titlul are un caracter general: *(1) Titlul actului normativ cuprinde denumirea generică a actului, în funcție de categoria sa juridică și de autoritatea emitentă, precum și obiectul reglementării exprimat sintetic.*

Menționăm că titlul hotărârii anterioare care este abrogată prin hotărârea 5/2025 este același și anume Hotărârea Senatului nr. 8/2013 privind structura serviciilor Senatului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 121 din 5 martie 2013. De asemenea, amintim că același titlul l-a avut și Hotărârea Senatului nr. 20/2001 privind structura serviciilor Senatului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 233 din 9 mai 2001

Astfel, nu poate fi susținut argumentul privind denumirea incorectă a Hotărârii nr. 5/2025 întrucât respectă prevederile Legii nr. 24/2000: titlul hotărârii cuprinde denumirea generică a actului și reflectă sintetic obiectul reglementării.

II. Cu privire la admisibilitatea sesizării de neconstituționalitate

În mod constant, în jurisprudența sa, Curtea Constituțională a României s-a pronunțat în sensul lipsei de competență în a se pronunța asupra modului de aplicare a regulamentelor celor două Camere (a se vedea DCC nr. 44/1993, DCC nr. 68/1993, DCC nr. 22/1995, DCC nr. 98/2005, DCC nr. 710/2009, DCC nr. 260/2015 sau DCC nr. 128/2019). Or, Hotărârea nr. 5/2025 este o hotărâre în aplicare Regulamentului Senatului, care are un caracter administrativ, de organizare a serviciilor Senatului. Redăm din Decizia Curții nr. 738/2012: „Autonomia internă a Parlamentului sau autonomia regulamentară de care beneficiază cele două Camere ale Parlamentului, în temeiul dispozițiilor constituționale prevăzute de art. 64 alin. (1), le dă dreptul acestora de a dispune cu privire la propria organizare ”

Curtea a statuat că: „nu își poate extinde controlul și asupra actelor de aplicare a regulamentelor, întrucât ar încălca însuși principiul autonomiei regulamentare al celor două Camere, instituit prin art. 64 alin. (1) teza întâi din Legea fundamentală. Analiza Curții este una în drept, fără a viza aspecte de fapt ale procedurii parlamentare” (de exemplu, Decizia nr. 786 din 13 mai 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 400 din 12 iunie 2009).”

Atribuția Curții Constituționale de a se pronunța asupra hotărârilor plenului Camerei Deputaților, hotărârilor plenului Senatului și hotărârilor plenului celor două Camere reunite ale Parlamentului nu este una absolută, ci trebuie circumstanțiată nevoii de a proteja valori constituționale.

Hotărârea nr. 5/2025 se înscrie în categoria hotărârilor Parlamentului prin care se materializează actele de aplicare concretă a prevederilor regulamentelor:

„În lumina jurisprudenței Curții Constituționale se disting două categorii de hotărâri:

- prima se referă la hotărâri ale Parlamentului adoptate în scopul stabilirii modului de organizare și funcționare a activității interne, curente a autorității legiuitoare, hotărâri în cadrul cărora se regăsesc regulamentele adoptate de către fiecare Cameră sau de Camerele reunite și hotărârile în care se materializează actele de aplicare concretă a prevederilor regulamentelor (de exemplu, regulamentele de organizare și funcționare a serviciilor sau hotărârile cu caracter administrativ);(...)

*sesizările privind controlul de constituționalitate al hotărârilor din prima categorie, respectiv cele care vizează autonomia internă a Parlamentului, au fost întotdeauna formulate în temeiul art. 146 lit. c) din Constituție, această categorie de hotărâri fiind indisolubil legată de regulamentele Parlamentului. Cu privire la acestea, Curtea a statuat că **un atare control se limitează exclusiv la examinarea constituționalității prevederilor regulamentelor Parlamentului, iar nu a constituționalității hotărârilor și măsurilor adoptate de Camerele Parlamentului în aplicarea regulamentelor proprii. Rezolvarea problemelor ridicate de hotărârile adoptate și de măsurile dispuse de Camerele Parlamentului se poate face exclusiv prin proceduri parlamentare.**(DCC nr. 738/2012)*

Având în vedere aceste argumente, constatăm că hotărârea Senatului antemenționată poate fi atacată în contencios administrativ.

III. Cu privire la neteminicia sesizării de neconstituționalitate

Prin criticile formulate, autorii sesizării nu relevă pretinsul raport de contrarietate dintre textele hotărârii și normele fundamentale invocate, ci prezintă argumente de fapt prin care contestă modalitatea de organizare internă și nu organizarea funcțională a instituției, considerând că reorganizarea internă se realizează cu nerespectarea dispozițiilor legale, fără a prezenta relevanță textele constituționale invocate. Prin urmare, susținerile lor nu înfățișează veritabile critici de neconstituționalitate.

Argumentul principal al autorilor sesizării constă în faptul că Hotărârea Senatului nr. 5/2025 a fost adoptată de Senat cu încălcarea prevederilor art. 1 alin. (3) și (5), art. 16 alin. (1) și alin. (2) și art. 41 alin. (1) din Constituția României.

Motive invocate de autorii sesizării precum: *„reorganizarea reprezintă o sfidare la adresa personalului din structurile de specialitate ale Senatului, deoarece voința lor, situația juridică, profesională și umană, nu a contat în niciun fel”, „nu se stabilește rațiunea pentru care unele posturi se desființează și unele sunt păstrate, astfel încât caracterul arbitrar este de domeniul evidenței”, „nu reiese motivarea clară și obiectivă a desființării posturilor, rezultând mai degrabă o reorganizare formală, contrară legii”* nu indică încălcări ale unor norme constituționale.

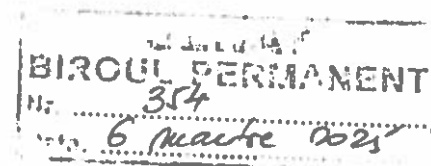
Celelalte argumente nu sunt suficiente pentru a indica o conduită contrară valorilor constituționale.

În susținerea acestor afirmații, autorii sesizării construiesc argumente de natură să îi acorde o altă încadrare juridică Hotărârii Senatului nr. 5/2025. Hotărârea antemenționată este menită să organizeze activitatea serviciilor Senatului. Astfel încât revine instanțelor judecătorești de contencios administrativ competența să analizeze dacă adoptarea Hotărârii nr.5/2025 s-a realizat cu respectarea prevederilor legale și a procedurii.

*

În considerarea tuturor argumentelor invocate mai sus, solicităm onoratei Curți Constituționale a României să respingă ca inadmisibilă și, în subsidiar, ca neîntemeiată sesizarea de neconstituționalitate formulată de Grupul parlamentar S.O.S. România și de Grupul parlamentar Partidul Oamenilor Tineri din Senat.

Senator PSD Ion-Cristinel Rujan

ROMÂNIA

SENAT

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

SENAT

*Comisia juridică, de numiri,
disciplină, imunități și validări
Nr.XIX/52/05.03.2025*

Către

Biroul permanent al Senatului

Biroul permanent, în ședința din 24 februarie 2025, a hotărât ca solicitarea Curții Constituționale nr. 897 din 17 februarie 2025, înregistrată la Senatul României cu nr. 1110 din 20 februarie 2025, privind punctul de vedere al Biroului permanent asupra sesizării formulate de Grupul parlamentar S.O.S. România și de Grupul parlamentar Partidul Oamenilor Tineri din Senat cu privire la neconstituționalitatea Hotărârii Senatului nr. 5/2025 privind structura serviciilor Senatului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 100 din 3 februarie 2025, să fie transmisă la Comisia juridică, de numiri disciplină, imunități și validări în vederea întocmirii proiectului punctului de vedere, până la data de 7 martie 2025.

În ședința Comisiei juridice din data de 4 martie 2025, membrii Comisiei juridice, de numiri, disciplină, imunități și validări au analizat sesizarea formulată de Grupul parlamentar S.O.S. România și de Grupul parlamentar Partidul Oamenilor Tineri din Senat și cele trei proiecte de puncte de vedere anexate prezentei adrese.

În urma supunerii la vot a celor trei proiecte de puncte de vedere comunicate cu privire la sesizarea de neconstituționalitate, nu s-a putut întruni o majoritate în vederea admiterii unuia dintre acestea.

Având în vedere cele expuse, transmitem Biroului permanent al Senatului proiectele de puncte de vedere astfel cum sunt redactate în anexe.

Președinte,

Senator RUJAN Ion-Cristinel

Secretar,

Senator ȘTEFĂNESCU Daniela

PUNCT DE VEDERE

asupra sesizării formulate de privind neconstituționalitatea Hotărârii Senatului nr. 5/2025 privind structura serviciilor Senatului

În temeiul art. 35 alin. (1) lit. s) din Regulamentul Senatului, republicat, cu modificările și completările ulterioare, și al art. 27 alin. (3) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, **Comisia juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări și Comisia pentru constituționalitate** au fost sesizate de către Biroul permanent al Senatului, prin adresa nr. 276 din data de 26 februarie 2025, cu solicitarea Curții Constituționale nr. 897 din 17 februarie 2025, înregistrată la Senatul României cu nr. 1110 din 20 februarie 2025 privind elaborarea unui punct de vedere asupra sesizării formulate de Grupul parlamentar S.O.S. România și de Grupul parlamentar Partidul Oamenilor Tineri din Senat cu privire la neconstituționalitatea Hotărârii Senatului nr. 5/2025 privind structura serviciilor Senatului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 100 din 3 februarie 2025.

Sesizarea grupurilor parlamentare a fost formulată în temeiul **art. 146 lit. l) din Constituția României**, republicată (*"Curtea Constituțională are următoarele atribuții: lit. l) îndeplinește și alte atribuții prevăzute de legea organică a Curții"*) și al **art. 27 alin. (1) din Legea nr. 47/1992** privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale (*"Curtea Constituțională se pronunță asupra constituționalității regulamentelor Parlamentului, a hotărârilor plenului Camerei Deputaților, a hotărârilor plenului Senatului și a hotărârilor plenului celor două Camere reunite ale Parlamentului, la sesizarea unuia dintre președinții celor două Camere, a unui grup parlamentar sau a unui număr de cel puțin 50 de deputați sau de cel puțin 25 de senatori"*).

Analizând motivele sesizării formulate de grupurile parlamentare privind neconstituționalitatea Hotărârii Senatului nr. 5/2025, formulăm prezentul punct de vedere:

I. Situația de fapt

În ședința din data de 3 februarie 2025, Plenul Senatului a adoptat hotărârea privind structura serviciilor Senatului. Anterior, în data de 21 ianuarie 2025, Biroul permanent al Senatului a adoptat Memorandumul intern cu tema: Măsuri pentru reorganizarea activității Senatului României și reducerea cheltuielilor bugetare.

Acest demers are la bază atât motive de dinamică instituțională, cât și motive economice. Structura organizatorică a fost aprobată printr-o hotărâre din 2013, în urmă cu 12 ani. Hotărârea Senatului nr. 8/2013 nu mai reflecta cu acuratețe funcțiile necesare desfășurării unei activități parlamentare eficiente.

Contextul economic, evoluția în timp a organizării interne instituționale care au determinat apariția de noi activități, desfășurarea unor activități în on-line au condus la actualizarea structurilor astfel încât să reducă și să eficientizeze alocarea resurselor financiare bugetare prin reorganizarea structurii organizatorice a Senatului și reducerea anumitor cheltuieli bugetare.

Cu privire la primul argument care privește titlul actului normativ, conform art. 41, alin. (1) din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative titlul are un caracter general: (1) *Titlul actului normativ cuprinde denumirea generică a actului, în funcție de categoria sa juridică și de autoritatea emitentă, precum și obiectul reglementării exprimat sintetic.*

Menționăm că titlul hotărârii anterioare care este abrogată prin hotărârea 5/2025 este același și anume Hotărârea Senatului nr. 8/2013 privind structura serviciilor Senatului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 121 din 5 martie 2013. De asemenea, amintim că același titlul l-a avut și Hotărârea Senatului nr. 20/2001 privind structura serviciilor Senatului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 233 din 9 mai 2001

Astfel, nu poate fi susținut argumentul privind denumirea incorectă a Hotărârii nr. 5/2025 întrucât respectă prevederile Legii nr. 24/2000: titlul hotărârii cuprinde denumirea generică a actului și reflectă sintetic obiectul reglementării.

II. Cu privire la admisibilitatea sesizării de neconstituționalitate

În mod constant, în jurisprudența sa, Curtea Constituțională a României s-a pronunțat în sensul lipsei de competență în a se pronunța asupra modului de aplicare a regulamentelor celor două Camere (a se vedea DCC nr. 44/1993, DCC nr. 68/1993, DCC nr. 22/1995, DCC nr. 98/2005, DCC nr. 710/2009, DCC nr. 260/2015 sau DCC nr. 128/2019). Or, Hotărârea nr. 5/2025 este o hotărâre în aplicare Regulamentului Senatului, care are un caracter administrativ, de organizare a serviciilor Senatului. Redăm din Decizia Curții nr. 738/2012: „*Autonomia internă a Parlamentului sau autonomia regulamentară de care beneficiază cele două Camere ale Parlamentului, în temeiul dispozițiilor constituționale prevăzute de art. 64 alin. (1), le dă dreptul acestora de a dispune cu privire la propria organizare*”

Curtea a statuat că: „*nu își poate extinde controlul și asupra actelor de aplicare a regulamentelor, întrucât ar încălca însuși principiul autonomiei regulamentare al celor două Camere, instituit prin art. 64 alin. (1) teza întâi din Legea fundamentală. Analiza Curții este una în drept, fără a viza aspecte de fapt ale procedurii parlamentare*” (de exemplu, Decizia nr. 786 din 13 mai 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 400 din 12 iunie 2009).”

Atribuția Curții Constituționale de a se pronunța asupra hotărârilor plenului Camerei Deputaților, hotărârilor plenului Senatului și hotărârilor plenului celor două Camere reunite ale Parlamentului nu este una absolută, ci trebuie circumstanțiată nevoii de a proteja valori constituționale.

Hotărârea nr. 5/2025 se înscrie în categoria hotărârilor Parlamentului prin care se materializează actele de aplicare concretă a prevederilor regulamentelor:

„În lumina jurisprudenței Curții Constituționale se disting două categorii de hotărâri:

- prima se referă la hotărâri ale Parlamentului adoptate în scopul stabilirii modului de organizare și funcționare a activității interne, curente a autorității legiuitoare, hotărâri în cadrul cărora se regăsesc regulamentele adoptate de către fiecare Cameră sau de Camerele reunite și hotărârile în care se materializează actele de aplicare concretă a prevederilor regulamentelor (de exemplu, regulamentele de organizare și funcționare a serviciilor sau hotărârile cu caracter administrativ);(...)

*sesizările privind controlul de constituționalitate al hotărârilor din prima categorie, respectiv cele care vizează autonomia internă a Parlamentului, au fost întotdeauna formulate în temeiul art. 146 lit. c) din Constituție, această categorie de hotărâri fiind indisolubil legată de regulamentele Parlamentului. Cu privire la acestea, Curtea a statuat că **un atare control se limitează exclusiv la examinarea constituționalității prevederilor regulamentelor Parlamentului, iar nu a constituționalității hotărârilor și măsurilor adoptate de Camerele Parlamentului în aplicarea regulamentelor proprii. Rezolvarea problemelor ridicate de hotărârile adoptate și de măsurile dispuse de Camerele Parlamentului se poate face exclusiv prin proceduri parlamentare.**(DCC nr. 738/2012)*

Având în vedere aceste argumente, constatăm că hotărârea Senatului antemenționată poate fi atacată în contencios administrativ.

III. Cu privire la neteminicia sesizării de neconstituționalitate

Prin criticile formulate, autorii sesizării nu relevă pretinsul raport de contrarietate dintre textele hotărârii și normele fundamentale invocate, ci prezintă argumente de fapt prin care contestă modalitatea de organizare internă și nu organizarea funcțională a instituției, considerând că reorganizarea internă se realizează cu nerespectarea dispozițiilor legale, fără a prezenta relevanță textele constituționale invocate. Prin urmare, susținerile lor nu înfățișează veritabile critici de neconstituționalitate.

Argumentul principal al autorilor sesizării constă în faptul că Hotărârea Senatului nr. 5/2025 a fost adoptată de Senat cu încălcarea prevederilor art. 1 alin. (3) și (5), art. 16 alin. (1) și alin. (2) și art. 41 alin. (1) din Constituția României.

Motive invocate de autorii sesizării precum: *“reorganizarea reprezintă o sfidare la adresa personalului din structurile de specialitate ale Senatului, deoarece voința lor, situația juridică, profesională și umană, nu a contat în niciun fel”, „nu se stabilește rațiunea pentru care unele posturi se desființează și unele sunt păstrate, astfel încât caracterul arbitrar este de domeniul evidenței”, „nu reiese motivarea clară și obiectivă a desființării posturilor, rezultând mai degrabă o reorganizare formală, contrară legii”* nu indică încălcări ale unor norme constituționale.

Celelalte argumente nu sunt suficiente pentru a indica o conduită contrară valorilor constituționale.

În susținerea acestor afirmații, autorii sesizării construiesc argumente de natură să îi acorde o altă încadrare juridică Hotărârii Senatului nr. 5/2025. Hotărârea antemenționată este menită să organizeze activitatea serviciilor Senatului. Astfel încât revine instanțelor judecătorești de contencios administrativ competența să analizeze dacă adoptarea Hotărârii nr.5/2025 s-a realizat cu respectarea prevederilor legale și a procedurii.

*

În considerarea tuturor argumentelor invocate mai sus, solicităm onoratei Curți Constituționale a României să respingă ca inadmisibilă și, în subsidiar, ca neîntemeiată sesizarea de neconstituționalitate formulată de Grupul parlamentar S.O.S. România și de Grupul parlamentar Partidul Oamenilor Tineri din Senat.

Senator PSD Ion-Cristinel Rujan

XIX/43/04.03.2025

PROIECT

PUNCT DE VEDERE

**referitor la sesizarea de neconstituționalitate a Hotărârii Senatului nr. 5/2025
privind structura serviciilor Senatului**

(Dosar nr. 641L2/2025)

În temeiul dispozițiilor art. 146 lit. 1) din Constituția României, republicată, coroborate cu cele ale art. 27 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, un număr de 30 de senatori aparținând Grupului parlamentar al S.O.S. România, Grupului parlamentar al P.O.T., Grupului parlamentar al A.U.R., precum și senatori neafiliați grupurilor parlamentare, au înaintat Curții Constituționale o sesizare de neconstituționalitate a Hotărârii Senatului nr. 5/2025 privind structura serviciilor Senatului.

Prin sesizarea menționată, autorii acesteia susțin că Hotărârea Senatului nr. 5/2025 încalcă prevederile art. 1 alin. (3), art. 1 alin. (5), art. 16 alin. (1) și (2), precum și art. 41 alin. (1) din Constituția României.

În opinia noastră, motivele de neconstituționalitate menționate sunt neîntemeiate pentru argumentele expuse în cele ce urmează.

1. Cu privire la situația de fapt și de drept

Principiul autonomiei parlamentare, rezultat din interpretarea coroborată a normelor constituționale de la art. 61 și art. 64, garantează Parlamentului plenitudinea de acțiune și decizie în conformitate cu Constituția, acesta având mai multe componente¹.

¹ Constituția României, Comentariu pe articole, Ediția 3, Editura C.H.BECK, București 2022, pg. 561

Subliniem faptul că în cauza dedusă controlului Curții Constituționale devin incidente prevederile constituționale ale art. 64 alin. (1) teza a doua privitoare la *principiul autonomiei parlamentare în componenta sa financiară* referitoare la cheltuieli. Potrivit art. 64 alin. (1) teza a doua din Constituție „*Resursele financiare ale Camerelor sunt prevăzute în bugetele aprobate de acestea.*”. Este de precizat și faptul că, așa cum reiese din jurisprudența Curții Constituționale, veniturile necesare funcționării Camerelor Parlamentului depind de alocările bugetare realizate prin legile bugetare anuale².

Astfel, Curtea Constituțională, prin Decizia nr. 664/2005, a statuat că deși Camerele sunt autonome din punct de vedere financiar, în stabilirea propriilor bugete trebuie să aibă în vedere posibilitățile financiare în construcția bugetului de stat. Totodată, instanța de contencios constituțional a stabilit că cele două Camere ale Parlamentului își aprobă bugetele proprii, cu consultarea Guvernului, singurul în măsură să cunoască posibilele venituri în formarea bugetului de stat, să facă evaluările de venituri și cheltuieli bugetare și să propună autorității legiuitoare o dimensionare corespunzătoare a cheltuielilor, pe categorii de destinații absolut necesare, în spiritul colaborării între autoritățile publice.

Având în vedere că bugetele Camerelor Parlamentului sunt cuprinse în bugetul de stat, legea bugetului de stat fiind exclusiv de sorginte guvernamentală, Ministerul Finanțelor a transmis Senatului României, în data de 16 ianuarie 2025, o adresă, înregistrată la Cabinetul ministrului cu nr. 53257, prin care se solicită elaborarea proiectului de buget și anexele la acesta pentru anul 2025, precum și estimările pentru anii 2026-2028 și transmiterea acestora până la data de 21 ianuarie a.c, fiind necesară încadrarea în limita de cheltuieli aferentă anului 2025, comunicată de către Ministerul Finanțelor, cu mențiunea de a nu fi majorate cheltuielile de personal și cele cu bunuri și servicii.

Astfel, luând în considerare sumele alocate prin proiecția bugetară comunicată de Guvernul României prin Ministerul Finanțelor raportat la necesarul de resurse financiare aferente anului 2025 s-a impus necesitatea unei reașezări bugetare concretizată prin unele măsuri de reorganizare la nivelul instituției și de reducere a anumitor cheltuieli bugetare.

² A se vedea Decizia nr. 664/2005 cu privire la constituționalitatea Legii bugetului de stat pe anul 2006 și Decizia Curții Constituționale nr. 1/009 din 7 iulie 2009 privind constituționalitatea dispozițiilor art. 89 alin. (1), (3) și (8), precum și ale art. 114 și 115 din Regulamentul Senatului

Prin Hotărârea nr. 4/03.02.2025 Senatul și-a aprobat bugetul pe anul 2025. Potrivit Raportului de prezentare a proiectului de buget al Senatului României pe anul 2025, parte integrantă din Memorandumul intern cu tema: *Prezentarea proiectului de buget al Senatului României pe anul 2025*, înregistrat cu nr. 108/01.02.2025, aprobat în ședința Biroului permanent al Senatului din data de 3 februarie 2025, *Proiectul de buget al Senatului României pentru anul 2025*, necesar îndeplinirii atribuțiilor și responsabilităților stabilite prin actele de organizare și funcționare, prezintă o diminuare de 28.39% față de bugetul inițial aprobat pentru anul 2024.

Totodată, luând în considerare solicitările Ministerului Finanțelor, Biroul permanent al Senatului României a aprobat, în ședința din data de 21.01.2025, Memorandumul intern, înregistrat cu nr. 52/21.01.2025, cu tema: *Măsuri pentru reorganizarea activității Senatului României și reducerea cheltuielilor bugetare*, care cuprinde atât motivele care au impus luarea de măsuri, cât și linii directoare pentru implementarea acestora, respectiv modalitățile prin care urmează să se realizeze reducerea cheltuielilor cu salariile și a consumului de carburant. Astfel, se menționează că necesitatea luării unor astfel de măsuri a fost determinată de „contextul bugetar actual care determină limitarea cheltuielilor publice”.

Prin conținutul Memorandumului intern înregistrat cu nr. 52/21.01.2025 se stabilește faptul că reorganizarea structurilor Senatului se va face prin desființarea unor posturi de execuție, având un număr mai mic de structuri și, implicit, un număr mai mic de funcții de conducere, vizând desființarea unor posturi de secretari generali adjuncți, a unor direcții generale, direcți, servicii și birouri, astfel încât personalul Senatului să fie reîncadrat în noua structură organizatorică prevăzută în Anexa 2 la Memorandum.

Precizăm că, Memorandumul intern, înregistrat cu nr. 52/21.01.2025, cu tema: *Măsuri pentru reorganizarea activității Senatului României și reducerea cheltuielilor bugetare*, aprobat de Biroul permanent în data de 21.01.2025, reprezintă un plan general de măsuri, prin care se reduc cheltuielile bugetare al Senatului, si care, după aprobare, a presupus implementarea măsurilor menționate prin adoptarea a diferite acte succesive de competența plenului Senatului sau a Biroului permanent, conform prevederilor regulamentare și legale, astfel:

A. Hotărârea Biroului permanent nr. 2/21.01.2025 pentru aprobarea Normativului privind dotarea cu autovehicule și cotele lunare de carburanți.

B. Hotărârea Biroului permanent nr. 4/2025 privind aplicarea art. I din Legea nr. 10 din 4 ianuarie 2023, prin care s-a stabilit acordarea sporului pentru funcția de coordonator de activitate doar la nivelul secretariatelor grupurilor parlamentare.

C. Hotărârea Senatului nr. 5/2025 *privind structura serviciilor Senatului* - prin Memorandumul intern, înregistrat cu nr. 112/01.02.2025, având ca temă: *Noua structură organizatorică a serviciilor Senatului*, Biroul permanent al Senatului României a aprobat înscrierea noii structuri a serviciilor Senatului împreună cu *proiectul de hotărâre*, pe ordinea de zi a plenului Senatului. Menționăm că Memorandumul intern asigură fundamentarea Hotărârii Senatului nr. 5/2025, în vederea transpunerii măsurilor aprobate în data de 21.01.2025 referitoare la noua structură organizatorică, în condițiile respectării principiilor aprobate anterior.

În vederea implementării măsurilor aprobate prin Memorandum, Senatul a adoptat *Hotărârea nr. 5/2025 privind structura serviciilor Senatului*, care cuprinde mai multe etape procedurale, respectiv:

- aprobarea statului de funcții care, potrivit prevederilor art. 35 alin. (1) lit. o) din *Regulamentul Senatului, republicat, aprobat prin Hotărârea Senatului nr. 28/2005*, este aprobat de Biroul permanent al Senatului la propunerea secretarului general;

- reîncadrarea personalului de către secretarul general se va face în termen de 60 de zile de la aprobarea statului de funcții, în limita numărului de posturi aprobat;

- reîncadrarea în funcțiile de execuție se va realiza în limita numărului de posturi aprobat prin statul de funcții, pe baza verificării competenței profesionale prin examen, potrivit unei proceduri aprobate de Biroul permanent.

E. Hotărârea Biroului permanent nr. 8/2025 pentru aprobarea *Metodologiei privind modalitatea de reorganizare a activității aparatului de specialitate al Senatului României*, adoptată în temeiul art. 5 alin. (2) din Hotărârea Senatului nr. 5/2025. În cuprinsul *Metodologiei* aprobate se prevede modalitatea de punere în aplicare a prevederilor Hotărârii Senatului nr. 5/2025, precum și a Memorandumului intern cu tema: *Măsuri pentru reorganizarea activității Senatului României și reducerea cheltuielilor bugetare*, înregistrat cu nr. 52/21.01.2025, aprobat în ședința Biroului permanent al Senatului din data de 21 ianuarie 2025, cu modificările și completările ulterioare.

Se stabilesc, astfel, condițiile de reîncadrare a funcționarilor publici parlamentari/personalului contractual în noile funcții publice/contractuale sau, după caz, în noile compartimente. De asemenea, sunt stabilite procedurile de organizare și desfășurare a examenului de testare profesională, precum și a examenului de departajare, respectiv *Procedura de organizare și desfășurare a examenului de testare profesională în vederea aplicării prevederilor Legii nr. 7/2006 privind statutul funcționarului public parlamentar, republicată, cu modificările și completările ulterioare* (prevăzută în Anexa nr. 5 la Metodologie) și *Procedura de organizare și desfășurare a examenului de testare profesională pentru personalul contractual din cadrul aparatului de specialitate al Senatului României ale căror posturi au fost supuse reorganizării* (prevăzută în Anexa nr. 6 la Metodologie).

Față de cele menționate, apreciem că motivele de neconstituționalitate invocate de autorii sesizării, vizând pretinsa încălcare a art. 1 alin. (3) și (5), art. 16 alin.(1) și (2) și a art. 41 alin. (1) din Constituție, nu pot fi reținute, aceste exigențe constituționale fiind respectate.

2. În ceea ce privește criticile referitoare la nerespectarea art. 1 alin. (3) și alin. (5) din Constituție, învederăm din jurisprudența relevantă în materie a Curții Constituționale și următoarele:

Curtea Constituțională a statuat pe cale jurisprudențială că „trăsătura esențială a statului de drept o constituie supremația Constituției și obligativitatea respectării legii³”.

Tot instanța constituțională, în Decizia nr. 22/2004⁴, a statuat că „Statul de drept asigură supremația Constituției, corelarea tuturor legilor și tuturor actelor normative cu aceasta”.

Totodată, în Decizia Curții Constituționale nr. 783/2012⁵, Curtea reține că încălcarea legii are drept consecință imediată nesocotirea art. 1 alin. (5) din Constituție, care prevede că respectarea legilor este obligatorie. Încălcarea acestei

³ Considerentul 1 din Decizia Curții Constituționale nr. 234/2001 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 305 și 312 din Codul de procedură civilă

⁴ referitoare la respingerea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 26 alin. 3 din Legea nr. 112/1995 pentru reglementarea situației juridice a unor imobile cu destinația de locuințe, trecute în proprietatea statului

⁵ referitoare la admiterea sesizării de neconstituționalitate a Hotărârii Parlamentului României nr. 28/2012 privind desemnarea membrilor Consiliului de administrație al Societății Române de Televiziune

obligatii constituționale atrage implicit afectarea principiului statului de drept, consacrat prin art. 1 alin. (3) din Constituție.⁶

Autorii sesizării deduse controlului de constituționalitate susțin că Hotărârea nr.5/2025 încalcă prevederile art.1 alin. (5) din Legea fundamentală, potrivit căroră, în România, respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie. Este vorba de acele prevederi de a căror respectare depind claritatea exprimării normative și a conținutului juridic al normei de drept adoptate de emitentul actului normativ, precizia reglementărilor și, în final, predictibilitatea actului normativ în ansamblul său.

Din analiza conținutul Hotărârii nr. 5/2025, se poate observa că aceasta este redactată într-un limbaj juridic precis și accesibil, fără ambiguități și termeni vagi, prezentând claritate în exprimare. Structura actului normativ este logică ceea ce facilitează înțelegerea și aplicarea prevederilor sale.

În plus, hotărârea supusă controlului de constituționalitate include dispoziții care asigură o implementare coerentă și previzibilă a noilor reglementări, respectând exigențele normative ale Legii nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Aceste măsuri contribuie la predictibilitatea și stabilitatea cadrului reglementat, permițând destinatarilor actului să-și adapteze conduita în mod corespunzător noilor reglementări.

Prin urmare, apreciem că Hotărârea Senatului nr. 5/2025 nu prezintă vicii de neconstituționalitate în raport cu art. 1 alin. (3) și alin. (5) din Constituție, autorii sesizării invocând în mod formal încălcarea acestor dispoziții fără a argumenta în mod concret relevanța constituțională.⁷

3. Cu privire la încălcarea prevederilor art. 16 alin. (1) din Constituția României

Autorii sesizării susțin că Hotărârea Senatului nr. 5/2025 a fost adoptată cu încălcarea *principiului egalității în fața legii*, restructurarea Senatului României nerealizându-se într-un mod care protejează drepturile și interesele tuturor

⁶ Considerentul 6.3.

⁷ Decizia Curții Constituționale nr. 59/2022 referitoare la respingerea sesizării de neconstituționalitate a Hotărârii Senatului nr. 1/2022 privind validarea unui membru interimar al Consiliului Superior al Magistraturii

angajaților implicați, pe baza unor criterii neclare și potențial discriminatorii, încălcând art. 16 alin. (1) și (2) din Constituția României.

În opinia noastră, Hotărârea Senatului nr. 5/2025 a fost adoptată cu respectarea *principiului egalității în drepturi*, instituind o egalitate de șanse tuturor persoanelor din cadrul structurilor în care reorganizarea se face prin desființarea unor posturi, precum și din cadrul structurilor în care reorganizarea se face prin comasarea unor structuri și desființarea unor posturi, așa cum este menționat la art. 5 alin. (2) din hotărâre, respectiv *„reîncadrarea în funcțiile de execuție se va realiza în limita numărului de posturi aprobat prin statul de funcții, pe baza verificării competenței profesionale prin examen, potrivit unei proceduri aprobate de Biroul permanent. Persoanele care sunt declarate admise în urma examenului sunt reîncadrate în noile funcții, iar persoanele care sunt declarate respinse sunt eliberate din funcție, cu respectarea dreptului de preaviz.”*

Prin urmare, pentru aceeași categorie de persoane, persoane care au calitatea de angajat al Senatului, este instituit același drept, și anume de a susține examen prin care sunt testate competențele profesionale. Așa cum se prevede în Hotărârea Senatului nr. 5/2025, procedura desfășurării examenului este aprobată de Biroul permanent. În acest sens a fost elaborată Metodologia privind modalitatea de reorganizare a activității aparatului de specialitate al Senatului României în cadrul căreia sunt descrise procedurile de organizare și desfășurare a examenului de testare profesională, precum și a examenului de departajare.

Cu titlu particular, menționăm că procedurile amintite mai sus, prin măsurile dispuse în conținutul lor, respectă drepturile persoanelor cu handicap.

4. Cu privire la încălcarea prevederilor art. 41 alin. (1) din Constituția României

Autorii sesizării invocă faptul că Hotărârea nr.5/2025 a fost votată fără o dezbateră adecvată și fără consultarea reprezentanților sindicatelor și angajaților.

În data de 20 ianuarie 2025, a avut loc o întâlnire la cabinetul Președintelui Senatului pe tema reorganizării instituției și a reducerii unor cheltuieli, cu reprezentanții instituției și cu reprezentanții Sindicatului Funcționarilor Publici din Senatul României, Sindicatul Personalului Contractual din Senatul României și Sindicatul Șoferilor din Senatul României.

Astfel, criticile invocate sunt neîntemeiate, neprecizându-se normele legale încălcate și situația de fapt care ar fi neconformă cu legislația.

Cu privire la pretinsa încălcare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019 *privind Codul administrativ* și, implicit, a Legii nr. 296/2023 *privind unele măsuri fiscal-bugetare pentru asigurarea sustenabilității financiare a României pe termen lung*, referitor la birouri, ca elemente ale structurii organizatorice, sunt de menționat unele clarificări privind modalitatea în care trebuie înțeleasă interpretarea acestei din urmă legi.

Menționăm că la nivelul Camerelor Parlamentului a fost aprobat în luna decembrie 2023 un Memorandum⁸ cu *Tema: Măsuri în aplicarea prevederilor Legii nr. 296/2023 privind unele măsuri fiscal-bugetare pentru asigurarea sustenabilității financiare a României pe termen lung*⁹.

Astfel, potrivit acestui Memorandum, „În ceea ce privește aplicabilitatea prevederilor legale referitoare la structurile organizatorice ale Serviciilor Camerei Deputaților și Serviciilor Senatului, este necesară abordarea unitară a acestora prin raportare la prevederile Legii nr. 7/2006 privind statutul funcționarului public parlamentar, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, având în vedere prevederile Legii nr. 7/2006, respectiv prevederile art. 380 alin. (1) lit. a), alin. (4) lit. a) și b), art. 381 - 382 din O.U.G. nr. 57/2019 privind Codul administrativ, structurilor în care este încadrat personal contractual din cadrul serviciilor Senatului și ale Camerei Deputaților i se vor aplica prevederile art. XXI din Legea nr. 296/2023, funcționarul public parlamentar beneficiind de prevederile legii speciale, respectiv de art. 3 și art. 5 alin. (2) din Legea nr. 7/2006.

În vederea implementării prevederilor legale menționate propunem aplicarea prevederilor Legii nr. 296/2023 pentru structurile în care este încadrat personal contractual în ambele Camere ale Parlamentului prin:

- desființarea funcției contractuale de șef birou;
- modificarea numărului de posturi de execuție necesare constituirii structurilor contractuale aferente cu respectarea normativului de personal necesar pentru a constitui un serviciu (10 posturi în subordine), direcție (20 de posturi în subordine), direcție generală/departament (35 de posturi în subordine)."

Așadar, apreciem că prevederile ale Legii nr. 296/2023, nu au fost golite de conținut ci, dimpotrivă, așa cum s-a arătat, prin măsurile întreprinse prin

⁸ Înregistrat la Camera Deputaților cu nr. 2/12474/11.12.2023 și la Senat cu nr. XXXV/6169/11.12.2023

⁹ publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 977 din 27 octombrie 2023

memorandum, instituțiile au dat importanța ce se cuvine legii, aplicând-o în toate exigențele sale.

5. Totodată, semnatarii sesizării susțin la pct. II din sesizare faptul că titlul Hotărârii Senatului nr. 5/2025, respectiv *Hotărâre privind structura serviciilor Senatului* - este greșit „deoarece structura Senatului nu cuprinde numai servicii, ea include și direcții, direcții generale, astfel încât, în mod corect ar fi trebuit ca titlul hotărârii să fie hotărâre privind structura organizatorică a Senatului.”

Cu privire la această critică, învederăm faptul că potrivit prevederilor art. 35 alin. (1) lit. m) din Regulamentul Senatului, republicat, Biroul permanent al Senatului supune aprobării Senatului structura serviciilor acestuia. Precizăm și faptul că sensul noțiunii de „servicii” este acela de activități ale structurilor Senatului.

În urma criticilor de neconstituționalitate aduse Hotărârii Senatului nr. 5/2025, Biroul permanent al Senatului consideră că sesizarea trimisă Curții Constituționale de către senatori aparținând grupurilor parlamentare ale S.O.S. România, P.O.T., A.U.R., precum și senatori neafiliați grupurilor parlamentare este lipsită de temei în raport cu obiecțiile formulate și, în consecință, cere instanței de contencios constituțional să o respingă.

p. PREȘEDINTELE SENATULUI

MIRCEA ABRUDEAN

XIX/43/04.03.2025

ANEXA la adresa nr. LXVIII/772/2025

PUNCT DE VEDERE

asupra sesizării formulate de Grupul parlamentar S.O.S. România, de Grupul parlamentar al Alianței pentru Unirea Românilor și de Grupul parlamentar Partidul Oamenilor Tineri din Senat privind neconstituționalitatea Hotărârii Senatului nr. 5/2025 privind structura serviciilor Senatului

În temeiul art. 35 alin. (1) lit. s) din Regulamentul Senatului, republicat, și al art. 27 alin. (3) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, Comisia pentru constituționalitate a fost sesizată de către Biroul permanent al Senatului, prin adresa nr. 276 din data de 26 februarie 2025, cu solicitarea Curții Constituționale nr. 1892 din 20 februarie 2025, în Dosarul nr. 641L2/2025, solicitare înregistrată la Senatul României cu nr. 1110 din 20.02.2025, privind elaborarea unui punct de vedere asupra sesizării formulate de Grupul parlamentar S.O.S. România, de Grupul parlamentar al Alianței pentru Unirea Românilor și de Grupul parlamentar Partidul Oamenilor Tineri din Senat privind neconstituționalitatea Hotărârii Senatului nr. 5/2025 privind structura serviciilor Senatului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 100 din 3 februarie 2025.

Sesizarea Grupului parlamentar S.O.S. România, Grupului parlamentar al Alianței pentru Unirea Românilor și al Grupului parlamentar Partidul Oamenilor Tineri din Senat a fost formulată în temeiul **art. 146 lit. I) din Constituția României**, republicată (*"Curtea Constituțională are următoarele atribuții: lit. I) îndeplinește și alte atribuții prevăzute de legea organică a Curții"*) și al **art. 27 alin. (1) din Legea nr. 47/1992** privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale (*"Curtea Constituțională se pronunță asupra constituționalității regulamentelor Parlamentului, a hotărârilor plenului Camerei Deputaților, a hotărârilor plenului Senatului și a hotărârilor plenului celor două Camere reunite ale Parlamentului, la sesizarea unuia dintre președinții celor două Camere, a unui grup parlamentar sau a unui număr de cel puțin 50 de deputați sau de cel puțin 25 de senatori"*).

Analizând motivele sesizării formulate de Grupul parlamentar S.O.S. România, de Grupul parlamentar al Alianței pentru Unirea Românilor și de Grupul parlamentar Partidul Oamenilor Tineri din Senat privind neconstituționalitatea Hotărârii Senatului nr. 5/2025, formulăm prezentul

Punct de vedere:

În jurisprudența sa, Curtea Constituțională a statuat în mod constant, referitor la dreptul Curții Constituționale de a cenzura hotărârile Parlamentului, că: „pot fi supuse controlului de constituționalitate numai **hotărârile Parlamentului**, adoptate după conferirea noii competențe, **hotărâri care afectează valori, reguli și principii constituționale sau, după caz, organizarea și funcționarea autorităților și instituțiilor**

de rang constituțional" (de exemplu Decizia nr. 53/25 ianuarie 2011, Decizia nr. 54/25 ianuarie 2011, Decizia nr. 307/28 martie 2012, Decizia nr. 783/26 septembrie 2012 etc.)

Parlamentul este o autoritate fundamentală a statului, reglementată de prevederile art.61 – art.68 din Constituția României, cuprinse în secțiunea a 1-a din cap. I al Titlului III - Autoritățile publice.

Potrivit art.64 alin.(1) teza a I-a din Constituție, organizarea și funcționarea fiecărei Camere se stabilesc prin regulament propriu.

Autorii sesizării susțin că Hotărârea Senatului nr. 5/2025 *privind structura serviciilor Senatului* contravine prevederilor constituționale ale art. 1 alin. (5), art. 16 alin. (1) și (2) și art.41 alin. (4) în condițiile în care adoptarea acesteia se întemeiază pe încălcarea drepturilor fundamentale ale personalului din aparatul tehnic al acestei Camere și a etapelor procedurale ale reorganizării autorității, prevăzute de dispozițiile legale, în materie, în vigoare, precum și de cele regulamentare.

I. Argumente cu privire la încălcarea art.41 alin. (1) și (4) și art.47 din Constituția României

Potrivit art.370 alin.(3) lit.a) din Codul administrativ, printre activitățile cu caracter special care implică exercitarea prerogativelor de putere publică sunt "activitățile de specialitate necesare realizării prerogativelor constituționale ale Parlamentului". Astfel, în temeiul alin.(3) al aceluiași articol, pot beneficia de statute speciale funcționarii publici care îndeplinesc activități în cadrul structurilor de specialitate ale Parlamentului României.

În conformitate cu art.4 din Legea nr.7/2006 *privind statutul funcționarului public parlamentar*, republicată, cu modificările și completările ulterioare, funcția publică parlamentară este o funcție publică specifică de carieră în exercitarea căreia funcționarul public parlamentar se bucură de stabilitate și își desfășoară activitatea cu respectarea principiilor legalității, imparțialității, obiectivității, al subordonării ierarhice, precum și al neutralității politice.

Formarea "funcționarilor de carieră" este un proces de dezvoltare continuă menită să le îmbunătățească abilitățile și cunoștințele specifice, autoritățile și instituțiile publice având obligația să asigure resursele necesare pentru dezvoltarea acestora.

Potrivit art.33 alin. (3) din Legea nr.7/2006, funcționarul public parlamentar se bucură de stabilitate, de egalitate de șanse și de tratament la numirea și promovarea în funcție, precum și la accesul la formele de pregătire profesională.

Stabilitatea reprezintă un principiu fundamental care asigură continuitatea administrației publice și permite funcționarilor să-și exercite atribuțiile fără teamă de abuzuri administrative și influențe politice. Este o garanție în virtutea căreia funcționarilor li s-au instituit incompatibilități cu orice alte funcții, cu o singură excepție, pe întreg parcursul anilor de formare a carierei, astfel încât a-i trimite acum pe cei care se află în "prag de pensionare", mai având 2—5 ani până la încetarea de drept a funcției să exercite altă activitate contravine dispozițiilor constituționale ale art.41 și 47.

Astfel, prin hotărârea supusă controlului de constituționalitate, personalul aflat în prag de pensionare ajunge să fie obligat să ocupe alte posturi sau să părăsească instituția, încălcându-se astfel principiul stabilității și ignorându-se incompatibilitățile specifice funcției de funcționar public parlamentar. Aceasta contravine art. 41 din Constituție și art. 47 privind protecția persoanelor și asigurarea unui trai decent.

În concluzie, susținem că forțarea unor funcționari publici parlamentari să părăsească Senatul ori să accepte schimbări substanțiale ale fișei postului, contravine obligației statului (implicit a autorităților publice) de a asigura un standard minim de protecție socială, îndeosebi celor cu vechime mare sau aflate în situații de vulnerabilitate socio-economică.

II. Cu privire la încălcarea art. 1 alin. (5), art. 16 alin. (1) și (2) din Constituție

Calitatea de funcționar public parlamentar, potrivit art.9 din Legea nr.7/2006, este incompatibilă cu orice altă funcție publică, cu excepția funcțiilor și activităților didactice din învățământul superior, cercetare științifică și creație literar-artistică, precum și cu excepția funcțiilor exercitate în domenii de activitate din sectorul privat, care nu sunt în legătură directă sau indirectă cu atribuțiile exercitate ca funcționar public parlamentar, potrivit fișei postului. Aceștia nu pot cumula funcția publică cu alte activități care ar putea influența obiectivitatea și imparțialitatea în îndeplinirea atribuțiilor lor.

Conform art. 4 alin. (2) coroborat cu art. 9 din Legea nr. 7/2006, funcționarul public parlamentar se bucură de stabilitate în condiții de imparțialitate, obiectivitate și neutralitate politică, iar **legea trebuie să se aplice în mod nediscriminatoriu** tuturor celor care dețin această calitate. Însă, în Senat există două categorii de funcționari publici parlamentari încadrați pe perioadă nedeterminată: unii au fost încadrați fără concurs, iar alții au promovat examene și concursuri pentru a accede, au fost susținute, de-a lungul timpului, chiar examene de "reconfirmare" sau "reîncadrare" (cum au fost denumite). În plus, ulterior, mulți dintre funcționarii publici parlamentari au susținut examene pentru a avansa din aceste funcții. A impune tuturor acestora, în mod nediferențiat, participarea la o nouă procedură de concurs în cadrul reorganizării contravine principiului egalității în fața legii, consacrat de Legea nr. 7/2006, creând o situație inechitabilă care nu ține seama de modul distinct în care fiecare categorie a dobândit calitatea de funcționar public parlamentar. În speță, discriminarea mai atrage o trăsătură, și anume aceea a semnelui inechității, cum pot concura pentru același post două persoane aflate la poluri opuse, una la început, încadrat de o lună de zile, 2 ani, iar cealaltă la sfârșitul carierei, cu o întreagă experiență acumulată de 20-25 ani.

Măsurile de reorganizare a serviciilor Senatului prevăzute în memorandumul intern adoptat de Biroul permanent în ședința din 21 ianuarie a.c. au fost propuse de președintele Senatului fără ca acestea să fie întemeiate pe o analiză aprofundată a fiecărei structuri în parte atât cu privire la activitate, cât și la personalul tehnic al acestora. Ulterior, în data de 1 februarie 2025, Secretarul general al Senatului a supus aprobării Biroului permanent un memorandum privind structura organizatorică a serviciilor Senatului.

În lumina principiului ierarhiei actelor normative, consacrat de Constituția României și de jurisprudența Curții Constituționale, o dispoziție legală, în vigoare, nu poate fi anulată, modificată ori înlăturată printr-un act inferior, precum un memorandum sau o hotărâre a Biroului permanent.

În speță, concedierile riscă să se realizeze preferențial sau pe criterii ascunse (ex. simpla „redimensionare” numerică fără o analiză individualizată a competențelor și atribuțiilor posturilor), din moment ce nu a existat transparență ori un dialog între angajator și personal cu referire la procedurile reorganizării prin concursuri/examene ce, pe baza unor criterii, vor fi ținute la anumite structuri.

În acest sens, semnalăm că nu s-a asigurat caracterul transparent și legal al procedurii de reorganizare, lipsind consultările cu organizațiile sindicale/structurile reprezentative și analiza fundamentată a impactului asupra funcționarilor publici parlamentari.

Conform Legii nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă, actele normative și administrative se adoptă cu motivare clară și analiză de impact. Or, Memorandumul nu prezintă o evaluare reală a consecințelor asupra activității legislative și asupra drepturilor personalului.

Curtea Constituțională a reținut, în jurisprudența sa, că ”prin reglementarea normelor de tehnică legislativă legiuitorul a impus o serie de criterii obligatorii pentru adoptarea oricărui act normativ, a căror respectare este necesară pentru a asigura sistematizarea, unificarea și coordonarea legislației, precum și conținutul și forma juridică adecvate pentru fiecare act normativ. Astfel, respectarea acestor norme concurează la asigurarea unei legislații care respectă principiul securității raporturilor juridice, având claritatea și previzibilitatea necesară”. S-a reținut, prin aceeași jurisprudență, că ”o dispoziție legală trebuie să fie precisă, neechivocă, să instituie norme clare, previzibile și accesibile a căror aplicare să nu permită arbitrarul sau abuzul, precum și că norma juridică trebuie să reglementeze în mod unitar și uniform și să stabilească cerințe minimale aplicabile tuturor destinatarilor săi”.

Curtea a mai reținut, ”în privința hotărârilor care prin obiectul lor vizează organizarea și funcționarea autorităților și instituțiilor de rang constituțional, că norma de referință, în cadrul controlului de constituționalitate exercitat, poate fi atât o dispoziție de rang constituțional, cât și una infraconstituțională, ținând cont de dispozițiile art. 1 alin. (5) din Constituție. O atare orientare a Curții este dată de domeniul de maximă importanță în care intervin aceste hotărâri - autorități și instituții de rang constituțional -, astfel încât și protecția constituțională oferită autorităților sau instituțiilor fundamentale ale statului trebuie să fie una în consecință. Prin urmare, hotărârile plenului Camerei Deputaților, plenului Senatului și plenului celor două Camere reunite ale Parlamentului care vizează organizarea și funcționarea autorităților și instituțiilor de rang constituțional pot fi supuse controlului de constituționalitate, chiar dacă actul normativ pretins încălcat are valoare infraconstituțională.”

Deși reorganizarea internă este o competență legitimă a Senatului, aceasta trebuie să respecte principiul proporționalității și să nu aducă atingere drepturilor fundamentale ale personalului: protecția la locul de muncă, protecția socială, neutralitatea și stabilitatea carierei.

De altfel, în jurisprudența sa, Curtea Constituțională a reținut că autonomia regulamentară de care beneficiază cele două Camere ale Parlamentului, în temeiul dispozițiilor constituționale prevăzute de art. 64 alin. (1), le dă dreptul acestora de a dispune cu privire la propria organizare și la procedurile de desfășurare a lucrărilor parlamentare, însă atunci când aceste măsuri administrative afectează principii și drepturi constituționale, Curtea are jurisdicție să constate încălcarea art. 47 coroborat cu art. 41 din Constituție. Rămâne de competența exclusivă a Curții să aprecieze dacă aceste vicii de procedură și fond sunt suficient de grave pentru a fi considerate încălcări constituționale.

Având în vedere jurisprudența instanței de contencios constituțional, prevederile constituționale și legale citate, precum și argumentele formulate de autorii sesizării, considerăm că Hotărârea Senatului nr. 5/2025 a fost adoptată cu încălcarea prevederilor constituționale (art. 1 alin. (5), art. 16 alin. (1)-(2), art. 41, art. 47) și ale Legii nr. 7/2006 privind statutul funcționarilor publici parlamentari, raportat la inexistența unei baze procedurale și a unei motivări temeinice pentru reorganizare.

În considerarea tuturor argumentelor expuse, solicităm Curții Constituționale să constate că sesizarea formulată de Grupul parlamentar S.O.S. România, de Grupul parlamentar al Alianței pentru Unirea Românilor și de Grupul parlamentar Partidul Oamenilor Tineri din Senat împotriva Hotărârii Senatului nr. 5/2025 privind structura serviciilor Senatului este întemeiată și, pe cale de consecință, să admită excepția de neconstituționalitate și să declare neconstituțională Hotărârea Senatului nr. 5/2025.

Senator Nadia-Cosmina Cerva